

SZABADSÁG.

MEGJELENIK HETENKINT HÁROMSZOR:
VASÁRNASZÓRA, SZERDÁN és PÉNTEKEN.

— Egyes szám ára 10 kr. —

Hír- és hirdetésdíj helyben:
Egész évre . . . 8 frt
Félévre 4 frt
Negyedévre . . 2 frt
Vidékre 1 frttal több.
Hirdetésdíj:
Egész oldal . . 20 frt
Fél oldal . . . 10 frt
Negyedoldal . . 5 frt
Ezenfelül minden hirdetésnél 30 kr. kincstári illeték fizetendő.

szertartás kiadásaival
VII-ik kör, v. r. G-
utca, 337-ik házszám.
Ugy a kéziratok,
mint a hirdetések
ott vétetnek fel.
„Nyilttér” sora 15 kr.
Kisebb hirdetések
minden szó után 5
kr. és a kincstári ille-
ték számítatik.

Epilógus.

Az öreg „Nemzet” megifjodott. Bűvös szirénhangokat hallatott a napokban. Itt a vég, a végnek kezdete: Kállay Albert szabadkai főispánsága fölveszi a jó néhai nevet.

Nos, amit az isten rendelt. Az isten adta, az isten elvette. Áldassék az Úr szent neve.

Ha a klasszikus ó-kor hipokritaságának jelmondata: a „de mortuis nil nisi bene” a politikai egyéniségekre és rendszerekre is állana, akkor ilyen örvendetes gyásznapjain a hirlapíró első dolga volna: gyászleplel vonni be az elhunyt alakot és mélyen hallgatni a multról és feledésbe juttatni annak hibáit avagy baklövéseit.

Szerencsére Kállaynak olyan szerencsés vérmérséklete és oly szerencsés politikai temperamentuma van, hogy részéről nem kell az embernek attól félni, hogy beveri a fejünket, ha megmondja az ember neki az igazat.

Fogunk mi is vele ennél fogva anélkül, hogy Filippivel fenyegetnők, még egyszer behatóan beszámolni, ezúttal csak arra szorítokozunk, hogy önmagunknak röviden gratuláljunk.

Ehhez pedig búsasan van okunk.

Kállay Albertnek nem igen maradt ugyan őseitől egyebe mint az ősök

oligarkhikus tradíciója. E tradíciók folytán ő a polgári elemet és ennek intelligenciáját egyenesen lenézte és megteremtette a maga egyéni autokrátiáját. Ez általános vonások mellett pedig a részletekben jellemvonása főispánságának a legabszolútabb bürokrácia. Lefelé a hatóságnak teljesen szabad kezét engedett mindenben, fölfelé pedig erős kezével, erős gyepelőjével dicsekedett. Pedig ez a gyepelő tulajdonképpen az ő kezéből utoljára észrevétlenül a polgármester kezébe került, aki azt látványosan a főispán autokratizmusának növelésére használta, de tulajdonképpen egyúttal és első sorban a maga személyes érdekei előmozdítására. Mert Mamuzsits Lázár mindenben személyes és önös politikát üzött; még az is, hogy a főispánnak egy nagy hatósági többségi pártot játszott rendelkezésére, mellyel ez odafent kérkedjék és idelent hajlamait kielégíthesse, — csak személyes érdekből történt, és ez az érdek — mely tulajdonképpen több kisebb-nagyobb érdek mozaikja csak: — Mamuzsich Lázár polgármesterkedése — minden áron.

A régi helyzetnek az új főispánnal meg kell alapjában változni és az értelemben, jellemében, polgári érzésben és kötelesség teljesítésében kiváló új főispán azt követeli majd a polgár-

mestertől, hogy legyen a törvényhatóság első hivatalnoka s teljesítse mindazon kötelességeket, melyeket a törvény reá ró, és ne legyen politikai mozgó ágens, ki a politika apró-cseprő fondorlataival pocskolja el idejét.

Az ilyen főispán azt követeli majd a polgármestertől, hogy legyen gondja a jó közigazgatásra és ne a korteskodásra.

Ne legyen a polgármester kizárólag csak az a nagy dob, amely szavazásra és pusztán csak szavazásra csődíti össze a köznépet.

Ne túrjon meg a közigazgatás és köz-morál szent csarnokaiban kufárokat és alkuszokat.

Ne csináljon *családi tandócsot* a közgyűlési teremből, távol tartván onnan minden önálló, független elemet.

Ne legyenek hazafiatlan tendenciái. Legyen magyar érzelmű. — Pedig mi nagyon is jól ismerjük e tekintetben polgármesterünk ténykedését. Ismerjük azt az eljárást, hogy pártjának egyik részét a szláv nyelv- és nemzetiségi rokonsággal tartja magához fűzve. Ismerjük viszonyát a legujabb bunyevác laphoz. De tudunk egyebet is.

Tudjuk azt is, mint legujabbat, hogy mikor először merült föl annak eszméje, hogy városunkban papi érdekű lap alapíttassék, hivatalosan be-

TÁRCSA.

A m a m a.

A mama meg a papa ketten ülnek a szobában.

— Hidd el lelkem, boszankodom, végzetlenül boszankodom.

— Miért?

— Miért? Még azt mered kérdeni, midőn neked is velem együtt kéne boszankodnod.

— De kedvesem, nagyon szívesen boszankodom, csak mondd meg, adj tárgyat hozzá, nevetni már ugy is eleget nevettem ma a színházban.

— Tárgyat, hát nem elég tárgy, nem elég médium ez a vakmerő Láczy Imre . . .

— Láczy Imre? Az nagyon derék, csinos fiatal ember.

— Ehol van, a helyett hogy nekem adnál igazat, annak a nagy kamasznak adsz igazat és ahelyett hogy velem együtt boszankodnál vakmerőségén, még dicséred.

— Én nem találok semmi vakmerőséget abban, ha egy tisztességes fiatal ember megkéri annak a leányzónak a kezét, a kit szeret.

— Még a mi leányzónk kezét is.

— Miért ne?

— Persze, mert uraságod is ép olyan vakmerő volt, ha visszaemlékezni bátorkodom.

— Ah lelkem, ne szaggasd fel a régi sebeket . . .

— Micsoda, hogy mondta, sebeket?

— Pardon nem sebek, mert hisz sebzett szívem te meggyógyítád, irt adtál rá jótékony irt.

— Most is oly hamis vagy mint régen voltál.

— De te lelkem megengedj, nem vagy ám oly kedves, szeretetreméltó már . . .

— Mit, talán már meguntál? Talán . . .

— Oh nem velem szemben. Nekem még most is az vagy, ki ezelőtt 18 évvel, a rózsaszínű években, kedves, aranyos.

De, de, a cselédekkel szemben mondtam lelkem.

— Az már más. Tehát, amint mondtam a fiatal emberek vakmerők. Ugy látszik minden időben egy és ugyanazok. Az idők változnak, de ők nem változnak az időben.

Mint te, amely vakmerően beállítottál hozzánk és kezemet megkérte, oly vakmerő volt Láczy Imre is ma, midőn Lilikének kezét megkérni bátorkodott.

— És amely vakmerő volt boldogult apósom, az én szeretett feleségemet mindjárt

nekem oda ígérni, ép oly vakmerő leszek én is és oda adom Lilikének Láczy Imrénak.

— Ugy, hát te oda adod. És ha te igen, én pedig nem adom?

Férj uram gondolkodott egyet.

— Hát akkor igen, akkor Lilike nem lesz a Láczy Imréné.

— Az már más. Így azt tapasztalom, hogy te az én engedelmes, kedves, jó férjem vagy, aki mindig voltál.

A férj sóhajtott és mintha a papucs kormányról mormogott volna valamit a fogai közt.

— Mert hát nézd, jól meg kell gondolni a dolgot. Lányunk jövő boldogságáról kell gondoskodnunk és azt úgy megépítenünk hogy jöjjön bármi vihar, bármi vész, meg ne moccanjon annak egy csipetje se.

— Én is azon a véleményen vagyok.

— Látod, első sorban is Láczy Imre nagyon szegény fiatal ember.

— Elég baj az neki.

— Vagyona nincs semmi.

— De van jövője.

— Ilyen ellenvetéseket nekem ne tégy!

Hát ilyen rövid gondolkodásunak ismersz te engem, hogy ne tudjam, hogy jövő van? Minden embernek van jövője. Neked is volt. Te is jövőre házasodtál.

állított a főplébániára és oda akart hatni, hogy az is, mint a Novine, bunyevác nyelven szerkesztődjék és így városunk meleg ágya legyen a bunyevác zszurnalisztikának s ugyanekkor erre a célra 80 frtot ajánlott, mi el nem fogadtatott.

Nem tudjuk, mint reménykedik polgármesterünk az új aera küszöbén de azt látjuk, hogy támaszt keres — a zszurnalisztika terén is.

Ugy látszik az új lap: a „Bácskai Szemle“ egészen testére van szabva.

Az a célja valószínűleg hogy emelje polgármesterünket. Hanem gyöngé legény szegényke, vérszegény, velő és izom híján van. Nem fog sikerülni a vállalkozás.

Pedig a „Bácskai Szemle“ úgy hisszük, arra vállalkozott, hogy pedestálja legyen a polgármester nagy, dicső politikai szobor-alakjának.

Megvan az alak is, megvan a pedestál is, de nem találnak úgy nézők, oly hatalmas, izmos kezekre, melyek a messzire tündökleni szerető polgármesteri szobrot a pedestálra felemelni bírnák is, akarnák is.

Ugy hisszük: hogy az utolsó óra közeledik.

Öreg kritikus.

A gyűjtő-ívek nőegyleteink, és a szerkesztőségek.

Korunkban lázzal dolgoznak egyletek, magánosok és alkalmi szövetkezetek hogy minél több jót cselekedjenek, és minél fényesebb alakban örökítsék meg a mult eseményeit vagy éppen embereit hogy minél több jót, szépet és nemeset gyakoroljanak a szenvedő emberiség, árvák és elhagyottak felségélyezésében.

Mind ehez azonban pénz, nagyon is sok pénz kell!

Rendeznek aztán bálakat, hangversenyeket, színelőadásokat, felolvasásokat, s a mi fő, — *gyűjtéseket.*

Az előbbiekhez is sok szó fér, mert a rendezett mulatságok rendszerint felemész-

tik a bevétel egy bizonyos hányadát, de a gyűjtések, ezek már kiállhatatlanok.

A nőegyletek például házának bálai jegyeikkel a szegény árvák nevében, s gyűjtésnek a szerencsétlenek részére, tűzzel vassal, kérve, könyörögve és lefestve a nyomort, a mit különben ma mindenki színről-szinre ismer. A kedves elárutónőknek nehéz ellentállani, pedig a külfény csal, nem egyszer ebédre valóját adja oda álszegényében a megostromolt, csak ne mondják róla hogy kőszívű, vagy épen — koldus.

Először is ez a házalás áldozat a házalók részéről, de sérelmes az ostromlottak részéről is.

Másodszor a gyűjtőivekkel pénzszerzés *becsületbe vágó.* Elküld egyik vagy másik egylet *számozott* gyűjtőivet névre vagy a lap szerkesztőségeinek czimezve, s miután hetenként sőt néha naponként köszöntenek be eféle jótékony célú könyöradományokat kérő nyomtatványok, s miután az ember saját és családjá szájából nem veheti ki a mindennapi kenyeret egyszerűen tudomásul veszi, a hirlap pedig felkéri a közönséget adakozzék erre vagy arra, péld: az országos lelenczház segélyezésére, a hirlap felajánlja a közvetítést is, de az olvasó közönségnek itt a vidéken eszibe nem jutott még soha, hogy a szerkesztőséghez egy árva krajczárt is beküldjön ez árvák javadalmazása és felségélyezésére.

Hát ez a közöny csak társadalmi baj volna, de hátra van a másik baj. A beküldött gyűjtő iv számozott. A beküldők azt hiszik hogy a vidéki lapok szerkesztőségei százakat gyűjtöttek az ő szegényeiknek, és követelik pár hónap mulva vissza az ivet is meg a pénzt is, holott akkor már nincs iv, pénz pedig nem is volt.

A jótékonyág gyakorlásának tehát ez is egyik felette kellemetlen része.

Kérve-kérjük az összes országos és vidéki jótékony egyesületeket, hadják ki a meddő kísérletezésekből a vidéki lapok szerkesztőségeit, mert a mig magoknak pár krajczárnyi fölösleges kiadást okoznak, addig, valóságos zaklató hajtóvadászatnak teszik ki a vidéket,

a nélkül azonban, hogy a kiadott nyomora és postaköltségek is megtérítettének.

Ez így van.

Hogy ez tény, ez országosan bizonyíthat, szomorú valóság az is bizonyos, de mi ezen nem segíthetünk.

A cél szentesíti az eszközt; e föltétel azonban nem mondjuk nem jogosít senkit az ostromlásra; távol áll tőlünk a szűkkeblűség hanem a rideg való érdekében példával ilusztráljuk a helyzetet.

Az „Országos Lelenczház“ érdekében eszközözlendő gyűjtés végett szerkesztőségünkhöz beküldött iv száma **6578**.

Föltéve már most, hogy minden iv nyomtatási, irási és postával szállítási díja csak 3 krnyi kiadással jár: úgy 197 frt 34 kr. kiadás merül föl. Eltekintve attól, hogy a fenti szám nem a legmagasabb, s így a valóban fölösleges kiadás tényleg még nagyobb, már e 197 frt 34 kr is jobban felhasználható lett volna az elhagyott árvák és lelenczek érdekében.

Tegyünk meg mindent, ami hatalmunk s erőnkben áll a jó ügy előmozdítására, de amiről meggyőződünk, hogy nem célhoz vezető, azt ugyancsak a jó ügy érdekében hagyjuk el végképen.

Közgazd., ipar, kereskedelem.

Zöldoltványok nagyban való előállítás az iskolában.

Nem azerénytelenség, hanem az igazság nyilatkozata részünkről, ha azt állítjuk, hogy a „Szőlészeti és Borászati Lap“ a phylloxera elleni harcban az első volt, mely az amerikai szőlőfajok, főképp az ellentálló alanyoknak alkalmas fajok tenyésztését ismertette és ajánlotta; mely — daczára a sok ellenségeskedésnek — kezdettől fogva azok művelése mellett tántoríthatatlanul harcolt; mely a külföldi oltási és művelési módokat folyton tárgyilagosan közölte és a különféle fajoknak tulajdonságaira való tekintettel a nézeteket tisztázta. Egyszóval lapunk a rekonstrukció nagy munkájának minden egyes mozzanatát

— Igen arra, de tehetek én arról, hogy nem lehettem semmi?

— Nos és ha nekem nem lett volna az a 300 hold földem, ugyan mivé lettünk volna?

A papa büszkén állott meg a mama előtt.

De most már háromszázból hatszáz lett ám!

— Igen, az én bölcs kormányom alatt. Nos, hát ha a mi Lilikénk egész szegény lenne, miből tartaná el az a fiatal megyei aljegyző, mi? Abból a pár száz forintból, a mi szivarra is kevés neki.

A papa ellentmondani bátorkodott.

— De lelkem, ne tegyünk fel semmit. Inkább vegyünk el a mienkből és adjunk nekik . . .

— Mienkből? . . .

— Nem, nem, a tiedből!

— Ha egy fiatal ember házasodni akar akkor legyen neki mire. De én nem azt kifogásolom leginkább Lánczy Imréné. Ő egy udvariatlan, bárdolatlan ficzkó.

— Ah, no hallod lelkem, jó hogy Lilike nem hallotta.

— Mit, tán Lilike tud már valamit Lánczy szándékáról?

— Én nem tudom.

— Majd csak én tölem fogja meghallani.

Igen udvariatlan és bárdolatlan.

— Ejnye, ejnye.

— Ime, a színházban is. Lilike leejti legyezőjét és ő bár mellele ült, fel sem vette.

— Azt nem jól tette; de talán észre sem vette . . .

— Hogy nem vett-e? Sőt kijelenté, hogy neki spártai elvei vannak. Ha nálánál fiatalabb leány leejti gombolyagját, ő fel nem veszi, mert őregebb.

— Tisztelni kell az elveket.

— Aztán mikor Llike szomjas lett, a helyett, hogy limonádét hozott volna, csak ártézi vizet küldött.

— De ha szegény, meg oszt egészségesebb a tiszta víz a citromos viznél. Hál' istennek Lilike nem beteg.

— Minő elvek, szép elvek mondhatom. Limonádé vizet kellett volna neki hozni saját tenyerén.

— De lelkem, hisz a nótában nem úgy van hogy tenyeréből édes vízzel itassa, hanem hogy tenyeréből édes mézzel etesse.

— Igen, majd azt is a mi kaptárunkból . . . Látom különben, hogy veled nem boldogulok. Eredj apuska feküdni. Meghűtöd a hideg szobában kopasz fejecskéd. Küld

inkább ide Lilikét, hadd csókoljam meg a szőszke fejét. Pá lelkem . . .

— Pá!

A tata, aki a mama békés papucskormányára alatt oly jól érzi magát, aludni ment. Ugy gondolkozott, hogy asszonyok dolga. Az asszony szeme élesebben lát. Lányról van szó, hát ő tudja legjobban, ki való neki férjnek.

Valamint felesége ő benne nem csalódott (a vagyon megduplázódott) ép úgy nem fog felesége jövődöbeli vejében sem csalódn.

Az anyós válassza meg vejét, a vő pedig anyósát. Ő bizony tudja, hogy veje olyan derék apóst fog benne találni, minő kevés van a föld kerekéségén.

Benyitott Lilikéhez.

Lilike épen irt.

— Irsz valamit lányom.

— Igen papuskám, holnap nagy mosás lesz, felirom hogy a mosóasszonynak hány és hányféle darabot adunk ki mosásra.

— Mosó levelet irsz, te kis bohó, te kis gazdasszony, azt hittem volna, hogy egészen más levelet irsz. Mi?

Lilike arca elpirult.

Folyt. köv.

valódi értéke szerint tárgyalta és olvasóit tevékenységre, kitartásra, ügyszeretetre buzdította.

Mindezek után nagy megnyugvásunkra regisztrálhatjuk azon tényt hogy termelőinknél az amerikai fajok iránti bizalom állandó gyökeret vert.

A phylloxera elleni harc közös! Annyival nagyobb örömről szolgálunk konstatálhatunk, hogy a magánérdek harcra hazánk szőlőszetének rekonstruálása terén már megszűnt. Mindnyájan ösmerjük a York Madeira kitűnő tulajdonságait, tudjuk hogy a Ripária fajok jó alanyt szolgáltatnak: tisztázva van a Jacques értéke; nincs többé harc a zöldoltás ellen; a fás oltás fontosságát mindenki becsüli; kizárolagos oltási mód nem létezik. De jól ösmerjük az angol nyelvű oltást, az elkelést a párosítást stb. is. Saját tapasztalatainkból tudjuk hogy az oltott tőkék mily szép termést adnak valamint annak tudatától át vagyunk hatva, hogy szőlőművelés nélkül Magyarországunk nem létezik, s hogy hazánk szőlőszetét nemcsak azelőtti fontosságára, de sokkal magasabb fokra emelni édes mindnyájunk hazafiúi kötelessége.

E nagy munkában volt és lesz lapunk a jövőben is olvasóinak hű tanácsadója.

Mindnyájan tudjuk, hogy mily nehézséggel jár az oltványok előállítás, különösen ha azoknak ezrek és százezrekre menő szükségét látjuk. Azért nem mulaszthatjuk el egyetlen egy körülmény is említés nélkül hagyni mely által azon helyzetbe juthatunk, hogy rövid idő alatt minél több oltványt bírjunk előállítani.

Folytatás következik.

Közönség köréből.

A pénzügyminiszter figyelmébe.

E czim alatt hoz a »Bácskai Ellenőr« egy közleményt vádolva a pénzügyőri biztost, hogy száz száma gyártja jövedéki kihágás ügyeit. A feleket zaklatja s elővezetéssel (?) fenyegeti. A pénzügyőri biztos ki az egész igazgatóság előtt a legpontosabb hivatalnokai sorába tartozik, egész kerületében pedig ismeretes mint humánus ember, jó ízű kacagott a »Bácskai Ellenőr« légből kapott állításain. — Nem érdemes ugyan a »Bácskai Ellenőr« — teljesen érthetetlen — pletykájára válaszolni, de mégis kényteleníttem annyit kijelenteni a »Bácskai Ellenőr« szerkesztője hallott valamit harangozni, de nem tudja mit. — Az Igazgatóság nyomára jött annak, hogy ingatlanok eladásánál a szerződésben nem nevezik meg pontosan a vételért 4—5 száz forintot letagadnak, a letagadott összeg után az illeték nem lesz befizetve, ezzel az állományt rövidítik. — A pénzügyhatóság utasítása folytán a pénzügyőri biztos néhány esetet kiderített. — Fáj ez a B. E. szerkesztőjének? Talán rokonságából van valaki a diszgardában kik a biztos elé czitáltattak? Egyszer s mindenkorra kijelentjük: »a Bácskai Ellenőr« írhat a biztos felől amit akar, semmiféle hírlapi polemia véle nem avatkozunk. — A feleket pedig ezen az uton figyelmeztetjük: »Vételek alkalmával a tényleges vételért irassák be a szerződésekbe s így minden kellemetlenség alul fel lesznek mentve.« — Azon neveltséges fenyegetésére, hogy közlött »téves információk« alapult rágalma a miniszter figyelmébe ajánlja ezen kis gyerek is kaczag!

Kaczér J. fvőrs.

* E rovat alattiak díjmentesek. Szerk.

HIREK

Haláleset. Peácsek Jakab nyug. népiszkolai igazgató e hó 20-án 77 éves korában elhunyt. A lantestület következő gyászjelentést bocsátotta ki: »A szabadkai községi elemi tanítói- és ovói-kar fájdalommal jelenti hogy a helybeli tanügy egyik veteránja Peácsek Jakab nyugalmazott népiszkolai igazgató f. hó 20-án délelőtt 6 és fél órakor elhunyt. A boldogult hült tetemei f. hó 21-én d. u. 3 órakor a bajai sirkertben helyeztetnek örök nyugalomra.

Hitvestársgyilkosság történt tegnap éjjel városunkban. Ennek minősítik, de hogy igaz e, azt csak a vizsgálat fogja kideríteni, mert a gyilkosnak állított férj tagadásban van. A tényállás a következő: tegnap éjjel után beállított egy félig részegnek látszó ember, névszerint Kissdogyi Ádám a rendőrséghez és jelentette, hogy ő az éjjel mulatni járt, s a mikor hazakerült, feleségét ágyában halva találta. A rendőrség rögtön a színhelyre sietett, annyival is inkább, mert alig pár perc múlva a rokonság közül is még ketten jelentették a családi drámának látszó eseményt. A rendőrség az asszonyt ágyában találta, mellette feküdt egy hatlövetű revolver, melyből azonban csak egyetlen lövés hiányzott, az a melyik az elhalt szívet furta keresztül. A lövés a bal emlő alatt fúródott a testbe és valószínűleg rögtön halált okozott. A férjet letartóztatták, az asszonyt pedig felboncolás végett a kórházba szállították. Közvetlen tanu ez ideig nincs. Rendőrségünkkel a vizsgálatot Jamniczky János vezeti, s tegnap egész idejét a rejtélyes ügy megoldásának szentelte. A látszat sok mindenben a férj ellen szól. Így péld. a férj 33 éves, a nő pedig hatvanon fölül jár, tehát bátran édesanya és nem feleségnek való volt. Az össze nem illő házastárs nem a legjobb viszonyban élt, heves összezördülések gyakoriak voltak, ami nagyon természetes is ily különböző életkoru házastárs között. A tett elkövetését előző délután is volt némi zörtölődés, mire a fiatal férj becsapta a kaput, s elment Kovács Rezsuk Antal korcsmájába mulatni. Ide esti 7 óra körül érkezett, s majdnem éjfélig mulatott egyik testvére társaságában, a kit éjjel külön hivattott el. Rablás esete nem foroghat fenn, mert a házból egy tí sem hiányzik. Hogy ki volt a tettes, most már a vizsgálat dolga kideríteni.

A havazás vidékünkön szokatlanul nagy. Ehez hasonlót ré nem láttunk. A házak tetetei roskadoznak, a vonatok vagy elkésve, vagy sehogy sem érkeznek. a tanyai gazdák be vannak temelve, s a legjártabb országutakon sincs eléggé törött kocsis vagy szán-csapás. A hó újra hull.

A hó áldozata lett tegnapelőtt Taskovics János 8-ik kőri lakos. Látva ugyanis, hogy a tenger sok hó alatt több ház teteteje roskadozik, felment háza tetetejére, hogy lehányja a havat. Mentő készüléke nem volt, elcsuszott, leesett és kitérte a lábát.

Csendélet Bácskában. A bácskai élet számtalanszor volt már lefestve. Unosuntalanig irtak róla a lapok. De az alább elmondott eset mégis ritkítja párját. Hősei Michelsz Károly és testvére ó-palánkai kendergyárosok. Még a mult hóban történt meg hogy az ottani »Duna« szállodában előkelő társaság vacsorált. A társaság tagjai között ott voltak Csupor főszolgabíró, Harlikovits szolgabíró. Mezei, dr. Nagy, dr. Potucsek ügyvédek, Zorándy Zsigmond stb. A mellékszobában Michelsz Károly és testvére Gyula mulattak, s húzták a cigányt. A vacsorázó társaságot a hangos mulatozás nem zavarta meg s éppen emiatt dühödtek fel a mulatozók. Előbb Michelsz Károly lépett a társaság elé és gyalázó szavakkal illette Harlikovits szolgabírót, ki erre egy üres üveget vágott Michelsz Károly melléhez. Ezt az alkalmat várta csak a Gyula testvér, s Herlikovitsot hátul megragadva, fojtogatni kezdte míg körmei közül a

társaság a szolgabíró kiragadta. Gyöngyélet a bácskai élet.

Nyilttér*)

Válasz a templomfestőknek.

Becses lapja 7-ik számában Altenbuchner és társai aláírásával egy nyilatkozat jelent meg melyben kétségbe vonják azon állítást, hogy ők okai annak, hogy az általuk végzett festés a templomokról lehullik. Mentségül fölhozzák, hogy Szegeden az árvíz következtében nedves talaj és a salétrom folytán hullik le a festék, azonban az árvíz után évek multak el s így kiszáradt a falazat; a salétrom pedig csak az alap körül okozhat bajt; ezzel szemben azonban azt látjuk, hogy Szegeden a középső hajó felsőívezetéről is lehull a festés, oda pedig sem a víz, sem a salétrom föl nem jutott. A baj oka a chemiai keverés hibás volta és a kezelés az oka, amit még a legegyszerűbb szobafestő is tudhat. Bizonyítványa hitelképességén nem kételkedem; de tetszett volna a bizonyítványok megszerzésével pár évig várni, úgy a fenti hibák folytán bizonyára nem dicsekedhetnék velők. Alulírott ép Császka György öngyméltósága megelégedését kifejező bizonyítvánnyal bírok templomi freskofestészetről: Szabadkán is ösmerik templomfestményeim, miért is azt hiszem, hogy az illetékes fórumok előtt hitelt fognak adni szakértői véleményemnek. Szirmai Antal úr művészi munkája tökéletes és maradandó, de kivételét Altenbuchner és Greiner — utóbbi mint szobafestő az én vezetésem alatt is dolgozott tehát egyikök sem hivatásszerű templomfestő — tökéletesen soha sem végezhetik el a munkát. Volt társuk Jakobai, ki azonban meghalt, nagyban járult hozzá, hogy festészetök művészi magaslaton álljon, de nélküle mindketten árvák maradtak.

Szabadkán, 1893. január hó 20.

Tisztelettel,
Blaskovits Mihály
festész.

Báli-selyemszöveteket méterenként 45 krtól 11 ft 65 krig valamint fekete, fehér és színes selyemszöveteket is méterenként 45 krtól 11 ft 65 krig sima, csikozott, koczkázott, mintázott, damaszolt stb. minőségben (mintegy 200 különböző fajta és 2000 különböző szín s árnyalatban) póstabár és vánameentesen szállít: **Hannenberg G.** (cs. kir. udv. szállító) selyemgyára Zürichben. Minták póstaafordulóval küldetnek. Svajczba czimzett levelekre 10 kros és levelező lapokra 5 kros bélyeg ragasztandó.

4

(* E rovat alattiakért nem felelős a szerk.)

FELELŐS SZERKESZTŐ és LAPTULAJDONOS
SZALAY LÁSZLÓ A. ügyvéd.

A Conversióval

összefüggő minden kérdésben a legmegbízhatóbb és legpontosabb felvilágosítással bárkinek szívesen szolgálók.

Kérem tehát a tisztelt értékpapír tulajdonosokat, hogy saját érdekeik megóvása céljából hozzám fordulni szíveskedjenek.

Kunetz Mór
bank és váltó üzlete.

Arlejtési hirdetmény.

Alólírott zárgondnok közhírré teszi, hogy a Vörös Kamócsay Teréz, s Kamócsay Lajos-féle zárlati ügyben **Adán** a nagy út mellett tornyos szélbe lévő birtokán leégett istálló felépítésére vonatkozólag az arlejtés Zentán a város házánál 1893 évi január hó 30-ik napján reggel 9 órakor tartatik meg, mire is válalkozni szándékozók tisztelettel meghivatnak — az arlejtési feltételek — arlejtési hirdetmények — s a költségvetés zárgondnoknál Zentán — valamint Szabadkán a rendőr kapitányi hivatalnál bármikor megtekinthetők.

Zentán 1893. január 19.

Szlmród Antal
zárgondnok, Zentán.

MEGHIVÓ.

„A szabadkai kereskedelmi és iparbank“

1893. évi február hó 2-án vasárnap d. e. 9 és fél órakor az intézet helyiségében

RENDES KÖZGYÜLÉST TART,

melyre a t. részvényesek ezennel meghívotnak.

- Tárgysorozat: 1. A lefolyt 1892. évi üzlet eredményéről előterjesztendő évi jelentés.
 2. A zárszámlának a felügyelő bizottság jelentésével együtt való előterjesztése és az a fölött adandó fölmentés.
 3. A nyereség felosztása, illetőleg az osztalék meghatározása.
 4. Hat igazgató kilépése és az ennek folytán történendő új választás.
 5. A három tagból álló felügyelő bizottság megválasztása 1893. évre.
 6. A jelen közgyűlés jegyzőkönyvének hitelesítésével megbizandó két részvényes kijelölése.
 Szabadkán, 1893. évi január hó 11-én.

Az igazgatóság.

Felügyelő bizottsági jelentés.

Tisztelt közgyűlés!

Tisztelettel alulírottak, mint a „Szabadkai kereskedelmi és iparbank“ felügyelő bizottságának tagjai a most nevezett pénzügyintézet összes pénz- és értékkészleteit, továbbá ügyviteli fő- és mellék-könyveit, valamint az ügykezelést a lefolyt 1892-ik év folyamán a kereskedelmi törvény 199 §-nak rendelkezéséhez képest negyedévenként behatóan rovincsoltuk és mindenkor kifogástalannak találtuk. A lefolyt 1892-ik évre szerkesztett „Mérleg“ valamint a „Veszteség és nyereség“ számlákat részletesen megvizsgálván, azokat úgy a főkönyv minden tételével, mint az üzleti év végével megtartott részletes rovincsolás alkalmával valójában talált pénz- és értékkészletekkel és az alapszabályok határozataival mindenekben megegyezőnek és tökéletesen helyesnek találtuk. Ezek alapján tisztelettel jelentjük, hogy a „Szabadkai Kereskedelmi és Iparbank“ ügyvitelére a lefolyt üzleti évben egész szabatosan folyt le, miért is van szerencsénk a tisztelt közgyűlésnek javaslata hozni, hogy az 1892-ik évi számadásokat helybenhagyani, az igazgatóság indítványát a nyereség felosztására nézve elfogadni és úgy az igazgatóság mint a felügyelő bizottságnak az 1892-iki üzletévre az alapszabályszerű fölmentvényt megadni méltóztassék. Szabadkán, 1893. január 16. A felügyelő biz. tagjai:

Héger János.

Schnier György.

Joó Gusztáv.

Nyereményfelosztás.

A mérleg-számlában kimutatott tiszta haszon kitesz	28,224	frt 28	kr.
Behajthatatlan követelések címén leiratik	1,365	—	—
Marad	26,859	28	kr.
Maradvány 1891-ik évről	375	18	—
Összesen	27,233	46	kr.
Melyből az alapszabályok 49. §-a értelmében a befizetett részvénytőke 5%-os kamatai levonotván	10,000	—	kr.
Marad	17,233	46	kr.
Továbbá szabály szerint fordítandó 10% az általános tartalékalap javára 16,859	1,685	92	kr.
15% igaéogatósági illetekekre	2,598	88	kr.
1% nyugdíjalapra	168	59	kr.
Rend. tart. alapra illetőleg vajszkai követelésünk teljes leírására	1,579	55	kr.
Tisztviselők jutalmazására (remuneratio)	250	—	kr.
Mint felülosztalékot indítványozzuk kiosztani	10,000	—	kr.
és a fennmaradó	16,212	94	kr.
	1,020	52	kr.

az 1893. évi „veszteség és nyereség“ számlára előtélézni.

Ezen felosztási javaslatunk szerint esik egy részvényre 10 frt osztalékul, mi 10% kamatozásnak felel meg.

Vagyon.

Mérleg-számla.

Teher.

	frt	kr		frt	kr
Készpénz	92645	52	Részvénytőke	200000	—
Bankszerű váltók	416077	41	Tartalék-alapok:		
Hitelegyleti váltók	45407	—	Rendes tartalékalap	frt 40,271	18 kr.
Kölcsönök kézizál. és értékpapirokra	55577	50	Hitelegyleti tartalékalap	frt 597	79 kr.
Betáblázott és kezességi kötelezvények	290870	17	Nyugdíj tartalékalap	frt 6,906	31 kr.
Butor és felszerelés 10% levonás után	1153	78	Rendkívüli tartalékalap	frt 11,500	— kr.
Ércpénzek, értékpapírok és váltóúrlapok	2907	56	Betétek könyvecskékre	—	59275 28
Husz adós folyószámlán (bankszerűen biztosítva)	68652	74	Fől nem vett osztalékok	—	688847 44
Intézeti ház	48494	97	Hitelegyleti biztosítási alap	—	180 —
Hátralékos követelések:			kamatok	—	4222 50
Bankváltókban	15630	36	1893. évre előre felvett kamatok	—	575 32
Hitelváltókban	129	36	Egy hitelező folyó számlán	—	6418 49
Kötvényekben	419	—	Nyereség 1892. évben	frt 28,224	28 kr.
Osztalék magyar bank helybeli fiókja	10640	42	Nyereség maradvány 1891-ik évről	frt 374	18 kr.
	988195	79		28598	46
				988195	79

Aubermann Miklós, pénztárnok.

Szabadkán 1892. évi december hó 31-én.

Horvátovits Ernő, főkönyvvezető.

Jelen „mérleg“ számla alólírott felügyelő bizottság által a keresk. törv. 199. §-ának rendelkezéséhez képest megvizsgáltván, annak tételei a főkönyvnek minden tételével — valamint az év végével megtartott részletes rovincsolás alkalmával valójában talált pénz- és értékkészlettel teljesen megegyeznek s így azt mindenekben helyesnek találtuk. Szabadkán, 1893. jan. 16. — A felügyelő bizots. tagjai:

Héger János.

Schnier György.

Joó Gusztáv.

Tartozik.

Veszteség és Nyereség-számla.

Követel.

	frt	Kr.		frt	Kr.
Nyugdíjazásra	354	58	Kamatokért a tartalék és a visszleszámlolt váltókra	44045	61
10%-os betétkamatai	9232	98	fizetett kamatok levonása után; három aláírásos	3143	73
Kamatokért betételekre	82324	03	váltókra	—	—
Tisztek és szolga fizetése	6238	27	hitelegyleti váltókra	—	—
Üzleti költségek, házbér stb.	3132	17	kötelezvényekre	—	—
Fizetett adó 1892. évre	5227	91	kézizálog és értékpapír kölcsönökre	4587	75
Nyereség 1892. évben	frt 28,224	28 kr.	Folyószámlai kamatai	3478	04
„ maradvány 1891-ik évről	frt 374	18 kr.	Jutalékszámán	1028	81
	28598	46	Nyereség ércpénz és értékpapírokon	618	35
			Intézeti ház jövedelme	2443	10
			Maradvány 1891. évről	374	18
	79108	40		79108	40

Aubermann Miklós, pénztárnok.

Szabadkán, 1892. évi december hó 31-én

Horvátovits Ernő, főkönyvvezető.

Jelen „veszteség és nyereség“ számla alólírott felügyelő bizottság által a kereskedelmi törvény 199. §-ának rendelkezéséhez képest megvizsgáltván, annak tételei a főkönyvnek minden tételével megegyezőnek és helyesnek találtatott. Szabadkán, 1893. január hó 16.

A felügyelő bizottság tagjai:

Héger János.

Schnier György.

Joó Gusztáv.

Nyomatott Krausz Mór és Társánál (e. Kardos F.) Szabadkán.